

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Annotatie bij Gumeniuc t. Republiek Moldavie

Schuyt, P.M.

Citation

Schuyt, P. M. (2017). Annotatie bij Gumeniuc t. Republiek Moldavie. *European Human Rights Cases*, 18(10), 554-557. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/72428>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/72428>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

EHRC 2017/175

□ EHRC 2017/175, EHRM, 16-05-2017, 48829/06 (annotatie)

Procedure omzetting geldboete in vrijheidsstraf, Kwalificatie vervangende hechtenis als grond voor vrijheidsbeneming

GEGEVENS

Instantie	Europees Hof voor de Rechten van de Mens
Datum uitspraak	16-05-2017
Publicatie	EHRC 2017/175 (Sdu European Human Rights Cases), aflevering 10, 2017
Annotator	mr. dr. P.M. Schuyt
ECLI	ECLI:CE:ECHR:2017:0516JUD004882906
Zaaknummer	48829/06
Rechtsgebied	Grondrechten, Europees recht (incl. EU-recht)
Rubriek	Uitspraken EHRM
Rechters	Karakas (President) Laffranque Vucinic Gričco Turkovic Kjølbro Ravarani
Partijen	Gumeniuc tegen Republiek Moldavië
Regelgeving	- -

SAMENVATTING

Klager heeft vanwege te hard rijden een geldboete van (omgerekend) 4 euro gekregen. Omdat hij deze boete niet betaalde, heeft de deurwaarder het District Court van Ocnita verzocht om de geldboete om te zetten in een gevangenisstraf van 30 dagen. Dit wordt bij uitspraak van 26 mei 2006 toegewezen, zonder dat klager daarvan op de hoogte is, zonder dat hij wordt betrokken in de procedure en zonder dat hij aanwezig is tijdens de zitting waarop het omzettingsverzoek is behandeld. De beslissing van het District Court van Ocnita wordt neergelegd in een voorgedrukt formulier, waarop de rechter slechts objectieve gegevens van de zaak met de hand invult, zoals de namen van de rechters, de naam van klager, de relevante datum, het bedrag van de geldboete, het adres van klager en het aantal dagen detentie dat aan klager wordt opgelegd. Aan specifieke omstandigheden van het geval wordt geen aandacht besteed. Enkele dagen na deze zitting is klager thuis gearresteerd en gedetineerd. Dezelfde dag krijgt hij een hartaanval en wordt hij overgebracht naar het ziekenhuis. Kort daarna wordt hij daaruit ontslagen. Uit de stukken valt niet op te maken of hij daarna het nog resterende deel van de vervangende hechtenis heeft ondergaan. Op 16 juni 2006 heeft klager beroep ingesteld tegen de beslissing van het District Court van Ocnita van 26 mei 2006. Daarbij brengt hij onder meer naar voren dat hij niet aanwezig heeft kunnen zijn bij de zitting van 26 mei 2006, dat hij niet op de hoogte was van de beslissing van 26 mei 2006 en dat hij niet in de gelegenheid is geweest om de beslissing van de rechter te betwisten voordat de vervangende hechtenis ten uitvoer werd gelegd. Bovendien betwist klager de rechtmatigheid van de opgelegde boete, omdat er onvoldoende bewijs is dat hij te hard heeft gereden. Dit beroep wordt afgewezen omdat klager niet binnen de wettelijk gestelde termijn een procedure heeft gestart tegen de oplegging van de geldboete. Bij het Hof voert klager aan dat zijn aanhouding in strijd was met art. 5 lid 1 (a) EVRM. Hij beargumenteert dit door aan te geven dat hij niet op de hoogte was van de hoorzitting van 26 mei 2006, hij zich hier niet op heeft kunnen voorbereiden en zich ook niet heeft kunnen laten bijstaan door een advocaat. Het Hof stelt vast dat de grondslag van de detentie in casu niet is gelegen in het te hard rijden, maar in het niet nakomen van de verplichting tot betaling van de boete. Het Hof is dan ook van oordeel dat de procedure die heeft geleid tot de omzetting van de geldboete in vervangende hechtenis een nieuwe strafrechtelijke procedure vormde tegen klager, die te onderscheiden valt van de procedure met betrekking tot verkeersovertreding. De detentie is derhalve gebaseerd op een rechterlijke uitspraak met die strekking in de zin van art. 5 lid 1 (a) EVRM. Het Hof brengt in dit verband de eisen die art. 5 lid 1 (a) EVRM stelt in herinnering. De eis dat een persoon op rechtmatige wijze is gedetineerd na 'veroordeling door een daartoe bevoegde rechter' betekent volgens het Hof echter niet dat het zijn taak is om voor ieder geval waarin wordt geklaagd over de rechtmatigheid van detentie op deze grond te bezien of de procedure die aan de rechterlijke beslissing ten grondslag heeft gelegen, voldoende zorgvuldig en in overeenstemming met de eisen van art. 6 EVRM is geweest. Dit is alleen anders als die procedure volstrekt willekeurig is gebleken. Dat is in deze zaak het geval, nu klager niet eens op de hoogte was van de procedure en zich niet heeft kunnen verweren en er bovendien geen beoordeling is uitgevoerd van de specifieke omstandigheden waaronder het feit is gepleegd en van de klager. Ook is het beroep tegen de omzettingsbeslissing louter afgewezen op grond van overschrijding van de beroepstermijn ten aanzien van oplegging van de geldboete, zonder in te gaan op het argument van klager dat hij niet in kennis was gesteld van de omzettingsprocedure en niet ter terechtzitting is opgeroepen. Onder deze omstandigheden is het Hof van oordeel dat de veroordeling van klager in strijd is met de waarborgen van een eerlijk proces. Het gevolg hiervan is dat de vrijheidsbeneming als willekeurig moet worden beschouwd en niet kan worden gezien als een 'rechtmatige vrijheidsbeneming' als bedoeld in art. 5 lid 1 (a) EVRM. Een en ander brengt met zich dat art. 5 EVRM is geschonden.

UITSPRAAK

I. Alleged violation of Article 5 § 1 of the Convention

15. The applicant complained of a violation of his right to liberty. He relied on Article 5 § 1 of the Convention, which reads as follows:

“1. Everyone has the right to liberty and security of person. No one shall be deprived of his liberty save in the following cases and in accordance with a procedure prescribed by law:

(a) the lawful detention of a person after conviction by a competent court;

(b) the lawful arrest or detention of a person for non-compliance with the lawful order of a court or in order to secure the fulfilment of any obligation prescribed by law;

(c) the lawful arrest or detention of a person effected for the purpose of bringing him before the competent legal authority on reasonable suspicion of having committed an offence or when it is reasonably considered necessary to prevent his committing an offence or fleeing after having done so;

(d) the detention of a minor by lawful order for the purpose of educational supervision or his lawful detention for the purpose of bringing him before the competent legal authority;

(e) the lawful detention of persons for the prevention of the spreading of infectious diseases, of persons of unsound mind, alcoholics or drug addicts or vagrants;

(f) the lawful arrest or detention of a person to prevent his effecting an unauthorised entry into the country or of a person against whom action is being taken with a view to deportation or extradition.”

A. Admissibility

16. The Court notes that the application is not manifestly ill-founded within the meaning of Article 35 § 3 (a) of the Convention. It further notes that it is not inadmissible on any other grounds. It must therefore be declared admissible.

B. Merits

17. The applicant argued that his detention had been contrary to Article 5 § 1 of the Convention because he had not been informed about the hearing of 26 May 2006, and he had been unable to prepare for it and have a lawyer to represent him.

18. The Government submitted that the applicant's detention fell within the scope of the exception to the rule of personal liberty listed in sub-paragraph (a) of Article 5 § 1 of the Convention and not within the scope of sub-paragraph (b) of that Article. They argued that the measure of detention in this case had been punitive in nature and had not been intended to secure the payment of the fine by the applicant.

19. The Government further submitted that the materials of the domestic case file were no longer available, because they had been destroyed after a period of three to five years. Nevertheless, they expressed the conviction that the applicant had been summoned to appear before the Ocnita District Court for the hearing of 26 May 2006.

20. The Court reiterates that Article 5 of the Convention is, together with Articles 2, 3 and 4, in the first rank of the fundamental rights that protect the physical security of the individual. Its key purpose is to prevent arbitrary or unjustified deprivations of liberty (see, for example, *Lukanov v. Bulgaria*, 20 March 1997, § 41, *Reports of Judgments and Decisions* 1997-II; *Assanidze v. Georgia* [GC], no. 71503/01, § 171, ECHR 2004-II; and *Ilascu and Others v. Moldova and Russia* [GC], no. 48787/99, § 461, ECHR 2004-VII).

21. While the first sentence of Article 5 § 1 of the Convention contains a general declaration of the right to liberty and security of person, the second sentence sets out an exhaustive list of six exceptions to the right to liberty, namely six ways in which detention may legitimately be imposed. Those exceptions are set out in sub-paragraphs (a) to (f) and no deprivation of liberty can be compatible with Article 5 § 1 unless it falls within the scope of any of those exceptions.

22. Turning to the facts of the present case, the Court notes that it is undisputed between the parties that the applicant was deprived of his liberty for approximately nine hours on 12 June 2006. The Court must therefore determine next whether the applicant's deprivation of liberty on that date fell under any of the six exceptions allowed by Article 5 § 1 of the Convention.

23. The Court notes from the outset the Government's submission to the effect that the applicant's detention fell under sub-paragraph (a) of Article 5 § 1 of the Convention. It also accepts the Government's submission that the decision of the Ocnita District Court of 26 May 2006 constituted a “conviction” for the purposes of the same sub-paragraph. At the same time, the Court notes that the proceedings as a result of which the applicant was placed in detention were not directly related to the proceedings concerning his breach of the traffic code but were new and entirely separate proceedings. In other words, the detention imposed on him by the Ocnita District Court on 26 May 2006 was not for speeding on a public road but for failing to pay an administrative fine in bad faith, conduct reprimanded under Article 26 (5) of the Code of Administrative Offences, a provision which is of general application to all failures to pay administrative fines. As a matter of fact, the Court considers, in the light of the above findings, that the proceedings ending with the decision of 26 May 2006 constituted a new set of criminal proceedings against the applicant, distinct from that concerning his breach of the traffic code.

24. In this connection, it is to be reiterated that the requirement of Article 5 § 1 (a) that a person be lawfully detained after “conviction by a competent court” does not imply that the Court has to subject the proceedings leading to that conviction to comprehensive scrutiny and verify whether they fully complied with all the requirements of Article 6 of the Convention (see *Drozd and Janousek v. France and Spain*, 26 June 1992, § 110, Series A no. 240). However, if a “conviction” is the result of proceedings which were a “flagrant denial of justice”, that is to say, were “manifestly contrary to the provisions of Article 6 or the principles embodied therein”, the resulting deprivation of liberty would not be justified under Article 5 § 1 (a) of the Convention (see *Drozd and Janousek*, cited above, § 110; *Ilascu and Others*, cited above, § 461; and *Stoichkov v. Bulgaria*, no. 9808/02, § 58, 24 March 2005).

25. With the above in mind, the Court notes from the material in its possession that the procedure by which the applicant's administrative fine was converted to thirty days' administrative detention was at the very least problematic. In the first place, there is no indication in the material of the case file and/or in the text of the Ocnita District Court's decision of 26 May 2006 that the applicant was even informed about the proceedings, let alone summoned to the hearing. He therefore had no chance to defend himself in any way. Moreover, the court's decision itself indicates that the procedure was treated as a simple formality, without any assessment of the specific circumstances of the case. In this connection, it is relevant to note that the judge merely filled in by hand a pre-existing template, as though it were of little importance. Nevertheless, the stakes for the applicant were significant. Moreover, when examining the applicant's appeal against that decision, the Court of Appeal dismissed it without even mentioning his argument that he had not been informed about the proceedings and had not been summoned to the hearing.

26. In such circumstances, the Court considers that since the applicant's conviction was in flagrant breach of the guarantees of a fair trial, the subsequent detention must be regarded as arbitrary and therefore not “lawful detention” justifiable under Article 5 § 1 (a). Accordingly, there has been a breach of Article 5 § 1 of the

Convention.

II. Application of Article 41 of the Convention

27. Article 41 of the Convention provides:

“If the Court finds that there has been a violation of the Convention or the Protocols thereto, and if the internal law of the High Contracting Party concerned allows only partial reparation to be made, the Court shall, if necessary, afford just satisfaction to the injured party.”

A. Damage

28. The applicant claimed 5,000 euros (EUR) in respect of pecuniary damage and EUR 20,000 in respect of non-pecuniary damage. In so far as the pecuniary damage is concerned, the applicant argued that the sum represented the cost of medical treatment after his heart attack, costs of travel and postal expenses. He did not, however, submit any evidence in support of the above claim.

29. The Government submitted that the applicant was not entitled to any compensation for pecuniary damage, since such compensation had not been substantiated by the applicant and there was no causal link between the violation found and the alleged pecuniary damage claimed. As to the amount claimed for non-pecuniary damage, the Government argued that it was excessively high.

30. The Court does not discern any causal link between the violation found and the pecuniary damage alleged; it therefore rejects this claim. On the other hand, in view of the breach found in this case, it considers it appropriate to award the applicant compensation in respect of non-pecuniary damage. Deciding on an equitable basis, the Court awards the applicant EUR 1,000.

B. Costs and expenses

31. The applicant also claimed EUR 2,049 for the costs and expenses incurred before the Court. The amount included the legal fees.

32. The Government submitted that the expenses claimed by the applicant were neither necessary nor reasonable.

33. According to the Court's case-law, an applicant is entitled to the reimbursement of costs and expenses only in so far as it has been shown that these have been actually and necessarily incurred and are reasonable as to quantum. In the present case, regard being had to the documents in its possession and the above criteria, the Court considers it reasonable to award the applicant EUR 1,000 for costs and expenses for the proceedings before it.

C. Default interest

34. The Court considers it appropriate that the default interest rate should be based on the marginal lending rate of the European Central Bank, to which should be added three percentage points.

FOR THESE REASONS, THE COURT, UNANIMOUSLY,

---

1. *Declares* the application admissible;

2. *Holds* that there has been a violation of Article 5 § 1 of the Convention;

3. *Holds*

(a) that the respondent State is to pay the applicant, within three months from the date on which the judgment becomes final in accordance with Article 44 § 2 of the Convention, the following amounts, to be converted into the currency of the respondent State at the rate applicable at the date of settlement:

(i) EUR 1,000 (one thousand euros), plus any tax that may be chargeable, in respect of non-pecuniary damage;

(ii) EUR 1,000 (one thousand euros), plus any tax that may be chargeable to the applicant, in respect of costs and expenses;

(b) that from the expiry of the above-mentioned three months until settlement simple interest shall be payable on the above amounts at a rate equal to the marginal lending rate of the European Central Bank during the default period plus three percentage points;

4. *Dismisses* the remainder of the applicant's claim for just satisfaction.

NOOT

---

1. De tenuitvoerlegging van de sanctie is een bijzonder onderdeel van de strafprocedure. Er bestaat geen twijfel over de vraag of waarborgen zoals opgenomen in het EVRM ook gelden ten aanzien van de wijze waarop een sanctie wordt tenuitvoergelegd. Dat ligt gecompliceerder als het gaat om procedures die gelden na oplegging van een sanctie: deze vallen niet onder de oorspronkelijke strafprocedure en daarmee niet rechtstreeks onder de eisen die op grond van art. 6 EVRM worden gesteld. Toch kan worden aangenomen dat de extensieve interpretatie die geldt voor art. 6 EVRM met zich brengt dat ook procedures die plaatsvinden ná oplegging van een sanctie door die eisen worden beïnvloed. Want hoewel art. 6 EVRM primair is gericht op de gang van zaken tijdens het onderzoek ter terechtzitting, kan worden gesteld dat het Hof de bescherming van een eerlijk proces ook laat gelden voor procedures in het vooronderzoek, in hoger beroep, bij procesvoering bij constitutionele gerechten én in de 'fase' van tenuitvoerlegging van rechterlijke uitspraken (F.P. Ölçer, "Eerlijk proces en tuchtrechtelijke procedures", *Ars Aequi*, 2016, p. 508). Het is echter niet eenvoudig om vast te stellen hoe ver die invloed precies reikt en wat de consequenties kunnen zijn als niet meer kan worden gesproken van een eerlijke procedure in het licht van art. 6 EVRM. Dat geldt temeer als in ogenschouw wordt genomen dat juist dit soort bijzondere procedures in de rechtsordes van de lidstaten van de Raad van Europa op zeer verschillende wijzen zijn vormgegeven. Ter illustratie daarvan zal de situatie in de hier besproken uitspraak worden gelegd naast het Nederlandse equivalent van deze procedure.

2. Om vast te stellen hoe ver de invloed van art. 6 EVRM precies reikt en wat de consequenties kunnen zijn als niet meer kan worden gesproken van een eerlijke procedure in het licht van art. 6 EVRM, moet eerst aandacht worden besteed aan de vraag hoe de omzetting van een geldboete in een vrijheidsbenemende sanctie kan

worden gekwalificeerd vanuit het perspectief van art. 5 lid 1 EVRM. In het geval dat de vrijheidsbeneming is gestoeld op sub a, namelijk op een veroordeling tot vrijheidsbeneming door een rechter, dan kan worden gesproken van een rechterlijke procedure, waarin voldaan moet zijn aan de eisen van een eerlijk proces. Is de vrijheidsbeneming gegrond op basis van sub b, namelijk om de nakoming van een door de wet voorgeschreven verplichting te verzekeren, dan is er veel eerder sprake van een administratieve handeling, een automatisch en/of uit de wet voortvloeiend gevolg van een eerdere beslissing. In dat geval is er geen sprake van een eigenstandige procedure. Ik zal dit illustreren aan de hand van enkele situaties in het Nederlandse strafrecht, waarin sprake is van vrijheidsbeneming als reactie op het niet voldoen aan een financiële verplichting.

3. In het geval van financiële sancties, al dan niet strafrechtelijk van aard, is het zeer gebruikelijk dat er gevolgen worden verbonden aan het niet voldoen aan een betalingsverplichting. In het Nederlandse (bestuurs)strafrecht kennen we naast de geldboete als hoofdstraf die wordt opgelegd door de strafrechter, ook financiële sancties als de verkeersboete op grond van de Wet Mulder, opgelegd door het CJIB, en de strafbeschikking in de vorm van een boete die wordt opgelegd door de politie of de officier van justitie. In alle gevallen kan het niet betalen van de boete resulteren in vrijheidsbeneming. In het geval van een geldboete, opgelegd door de strafrechter, wordt bij de oplegging van de straf direct subsidiair vervangende hechtenis opgelegd (art. 24c lid 1 Sr), waarbij de rechter bepaalt hoeveel dagen die zal duren. Daarvoor geldt overigens de vaste sleutel dat voor iedere 25 euro maximaal één dag kan worden opgelegd, met een absoluut maximum van een jaar vervangende hechtenis (art. 24c lid 3 Sr). Op het moment dat een veroordeelde, ook na aanmaning zijn geldboete niet betaalt en het onmogelijk blijkt om de boete op de veroordeelde te verhalen, dan kan de vervangende hechtenis min of meer automatisch ten uitvoer worden gelegd. Een aparte procedure is daarvoor niet nodig, aangezien de rechter bij het bepalen van de oorspronkelijk straf, inclusief de vervangende hechtenis, rekening heeft kunnen houden met bijzondere omstandigheden van het geval of de persoon van de dader. Volgens art. 573 lid 3 Sv moet de veroordeelde slechts schriftelijk op de hoogte worden gebracht van het feit dat de vervangende hechtenis ten uitvoer gelegd zal worden, waarbij er minimaal veertien dagen moeten liggen tussen deze vormvrije waarschuwing en de daadwerkelijke vrijheidsbeneming (art. 573 lid 4 Sv).

4. Omdat oplegging van de vervangende hechtenis bij een door de rechter opgelegde geldboete integraal onderdeel is van de strafoplegging, als sluitstuk van de hoofdprocedure in de strafzaak, zal een probleem als in de hier besproken casus zich in deze gevallen niet voordoen. De waarborgen van een eerlijk proces zijn verdisconteerd in de strafprocedure en in de procedure die geldt om de veroordeelde op de hoogte te brengen van de uitkomsten van de strafzaak, in het geval dat de verdachte niet ter terechtzitting aanwezig was. Dat de tenuitvoerlegging van de vrijheidsbenemende sanctie *ter vervanging van de geldboete* een vrijwel administratieve handeling is, hoeft dan ook geen probleem te zijn. En hoewel de vervangende hechtenis in de Nederlandse literatuur en rechtspraak primair wordt gezien als pressiemiddel om onwillige veroordeelden te laten betalen, kan op basis van het voorgaande de vervangende hechtenis m.i. in deze gevallen niet anders worden gekwalificeerd dan als een situatie als omschreven in art. 5 lid 1 (a) EVRM, als vrijheidsbeneming gebaseerd op een rechterlijke uitspraak met die strekking.

5. Dat ligt anders bij de andere hierboven genoemde financiële sancties, die niet door een strafrechter worden opgelegd: de wet Mulderboete of de boete op basis van een strafbeschikking. Deze kunnen bij niet betaling uiteindelijk ook tot vrijheidsbeneming leiden. In die gevallen is echter geen sprake van vervangende hechtenis, maar van gijzeling. Deze verschilt op meerdere punten van de vervangende hechtenis. Zo moet de officier van justitie in een afzonderlijke procedure bij de Kantonrechter een vordering instellen om te worden gemachtigd om de gijzeling toe te passen (art. 578b lid 1 Sv). In de wet wordt dit uitdrukkelijk als dwangmiddel gekwalificeerd, wat wordt onderstreept door de maximale duur van de gijzeling (maximaal zeven dagen, art. 578b lid 2 Sv), het feit dat de kantonrechter de duur bepaalt én dat de verplichting tot betaling van de boete niet komt te vervallen met het ondergaan van de gijzeling (art. 578b lid 5 Sv). Hier is dus allernieuwst sprake van een administratieve afhandeling, maar van een rechterlijke procedure, inclusief in de wet opgenomen waarborgen voor de veroordeelde, zoals het recht te worden gehoord en te worden opgeroepen (art. 578b lid 3 Sv). Op basis daarvan zou betoogd kunnen worden dat de vrijheidsbeneming die op basis van deze procedure wordt uitgesproken gekwalificeerd kan worden als vrijheidsbeneming gebaseerd op een rechterlijke uitspraak (art. 5 lid 1 (a) EVRM), terwijl de ratio achter de gijzeling ondubbelzinnig verwijst naar art. 5 lid 1 (b) EVRM: “teneinde de nakoming van een door de wet voorgeschreven verplichting te verzekeren”. Gezien de wettelijke bepalingen over de vordering en toewijzing van gijzeling heeft Nederland zich in ieder geval geen zorgen te maken dat de gijzeling als in strijd met art. 5 EVRM wordt gekwalificeerd. De procedure is met voldoende waarborgen omkleed om van een eerlijk proces te kunnen spreken, op één punt na: tegen de beslissing van de Kantonrechter tot toewijzing van de vordering tot gijzeling staat geen rechtsmiddel open (art. 578b lid 3 Sv).

6. Terug naar de uitspraak van het Hof. In navolging van hetgeen de Republiek Moldavië heeft aangevoerd, kwalificeert het Hof in het geval van klager de vrijheidsbeneming als een *leedtoevoegende maatregel*, die wordt opgelegd als straf voor het niet betalen van de geldboete. De detentie vindt daardoor zijn basis in sub a van art. 5 lid 1 EVRM en niet in sub b van dit artikel, dat vrijheidsbeneming toestaat “in order to secure the fulfilment of any obligation prescribed by law”. Uit de uitspraak van het EHRM valt niet op te maken of deze zienswijze voortkomt uit strafrechtelijke regelingen in de Moldavische wet of dat het een interpretatie is van de regering van Moldavië, die wordt overgenomen door het EHRM. Omdat niet wordt verwezen naar specifieke regelgeving in deze richting vermoed ik dat het gaat om een interpretatiekwestie. In dat geval is deze zienswijze op z'n minst opmerkelijk. Door de vrijheidsbeneming te beschouwen als een min of meer op zichzelf staande straf, opgelegd vanwege het niet betalen van de geldboete, creëert het Hof de mogelijkheid om de procedure waarin tot die straf wordt gekomen – in dit geval de omzettingprocedure – te zien als een nieuwe, op zichzelf staande procedure, die los moet worden gezien van de strafprocedure die heeft geresulteerd in oplegging van de geldboete. Een procedure waarvan betoogd kan worden dat deze moet voldoen aan de eisen aan een eerlijk proces.

7. Met deze redenering opent het Hof de ruimte om de omzettingprocedure langs de lat van art. 6 EVRM te leggen en te beoordelen of aan alle eisen voor een eerlijk proces is voldaan. Gezien de wijze waarop de omzettingprocedure in dit geval heeft plaatsgevonden, hetgeen veel weg heeft van een automatische, administratief georiënteerde afhandeling, wekt het geen verbazing dat het Hof oordeelt dat niet wordt voldaan aan een aantal elementaire eisen aan een eerlijk proces, zoals aanwezigheid tijdens de zitting, betrokkenheid bij de procedure of tenminste het in kennis stellen van het verzoek tot omzetting. Die conclusie van het Hof is niet opmerkelijk. Wel bijzonder is de consequentie die het Hof daaraan verbindt. Omdat niet is voldaan aan de eisen van een eerlijk proces, is ook de daarop volgende vrijheidsbeneming in strijd met art. 5 lid 1 sub a EVRM. Daarmee wordt de invloed van art. 6 EVRM op bijzondere procedures, zoals in de tenuitvoerleggingsfase, toch wel erg ver strekkend.

mr. dr. P.M. Schuyt, Hoogleraar sanctierecht en straffoetening, Universiteit Leiden